

Geriatrische screening bij pre-dialyse

Geriatrische screening voor dialyse zorgt ervoor dat minder patiënten besluiten te starten met dialyse

bernhoven

Interventie

- Alle predialysepatiënten van 70 jaar en ouder krijgen een optiegesprek en keuzegesprekken, waarin zij voorlichting krijgen over wat dialyse inhoudt met informatie van de Nierpatientenvereniging Nederland. Daarnaast worden zij verwezen naar de geriater, die de kwetsbaarheid en functioneren van de patient in kaart brengt, en de verwachte voor- en nadelen van dialyse. Met deze informatie wordt in de besluitvormingsgesprekken met de nefroloog een afweging gemaakt om wel of niet te starten met dialyse, en eventueel welke vorm van dialyse het meest passend is (shared decision making).

Doel

- Begeleiding voor zorgvuldig besluit met betrekking tot start dialyse voor patiënten van 70 jaar en ouder.

Doelgroep

- Predialyse-patiënten van 70 jaar en ouder.
- Ca. 30 per jaar.

Beoogde impact

- Betere afweging door patiënt mogelijk.
- Reductie van het aantal patiënten dat start met dialyse en spijt krijgt.

Uitkomsten

- Geriatrisch consult helpt patiënten in besluitvorming. Het aantal voorgelichte patiënten dat daadwerkelijk kiest voor dialyseren daalt van 31% in 2014-2015, naar 17% in 2016-2017.
- Nefroloog ervaart dat geriatrische screening betere afweging mogelijk maakt en duidelijker beeld van patiënt geeft.

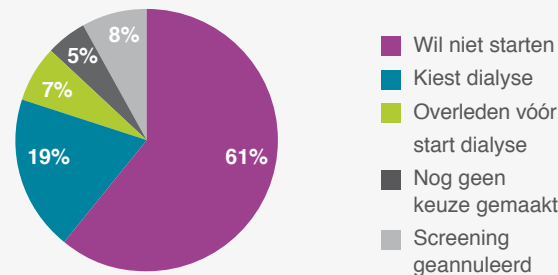

- Patiënten zijn erg tevreden over de voorlichting in de pre-dialyse fase, zij scoren deze op een 8,6. Verder heeft 91% van de patiënten in 2015 t/m 2017 geen spijt van de gemaakte keuze. Dit is vergelijkbaar met het spijtpercentage patiënten van voor de start in 2014 (89%).

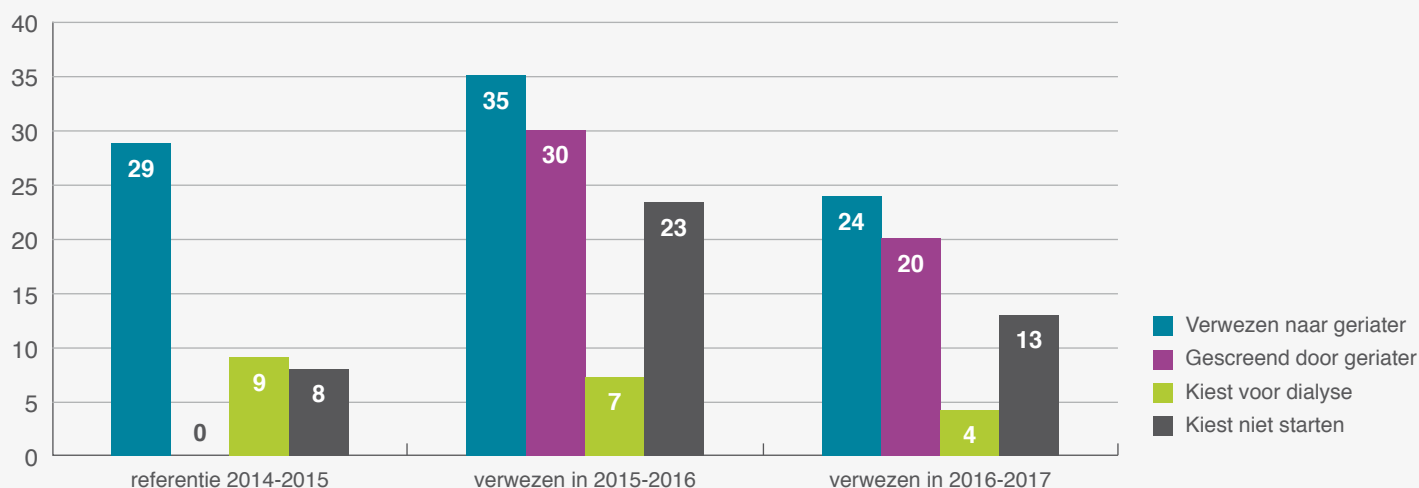
Enquête voorlichting in pre-dialyse (2017)

Vraag (n=24)	Score
Informatie duidelijk?	8,6
Tevreden over hulpmiddelen?	8,7
Voldoende ruimte voor vragen?	8,5
Voldoende contactmomenten?	8,8
Zelf mee mogen besluiten in therapiekeuze?	8,5
Voor- en nadelen besproken?	8,5
Therapie in uw situatie besproken?	8,3
Totaal score	8,6

Uitkomst verwezen patiënten

De implementatiegraad van geriatrische screening is 85%, 50 van de 59 patiënten zijn gescreend.

Bevindingen belangrijkste stakeholders

- Patiënten krijgen verschillende opties als buikspoeling, hemodialyse of conservatieve therapie. Vervolgens wordt samen met de arts een keuze gemaakt (shared decision making).
- Uit een enquête over de voorlichting die gegeven wordt in de pre-dialyse fase, blijkt dat patiënten in 2017 erg tevreden zijn. Zij scoren de voorlichting gemiddeld op een 8,6 (van 10).
- Patiënten van 70 jaar en ouder worden voor start van dialyse beoordeeld door een geriater. Deze brengt zowel de kwetsbaarheid en het functioneren van de patiënt, als de verwachte voor- en nadelen in kaart om te beoordelen of het starten met dialyse zinvol is.
- Nefrologen ervaren dat een geriatrische screening een betere afweging mogelijk maakt en een duidelijker beeld van de patiënt geeft.
- Met de "spijt-vragenlijst", wordt patiënten een ½ jaar na de start van dialyse gevraagd hoe de keuze tot dialyse is gemaakt en of ze tevreden zijn of mogelijk spijt hebben van hun beslissing. Hieruit blijkt in 2015-2016 dat 6 van de 7 patiënten van 70 jaar en ouder hun eigen mening het belangrijkste vonden en slecht 1 patiënt had enigszins spijt van de gemaakte beslissing ("had geen keuze, vindt dialyseren erg zwaar"). In 2016-2017 vinden 6 van de 10 patiënten hun eigen mening (en die van de nefroloog) het meest belangrijk en had 1 patiënt spijt door tegenslag.
- De patiënten die voor conservatieve therapie kiezen krijgen geen "spijt-vragenlijst", maar worden nauwkeurig opgevolgd door de nefroloog. In vervolgsconsulten blijkt dat er geen patiënten zijn die spijt hebben en alsnog willen dialyseren.

Zakelijke aspect

- Het initiatief wordt al meerdere jaren gevolgd, en de trend van een dalend percentage starters is nu beter zichtbaar. Het percentage starters is in 2016-2017 gedaald naar 17%, in vergelijking met 31% van de voorgelichte patiënten die in 2014-2015 zijn gestart.
- Het geriatrisch consult helpt in besluitvorming voor patiënten; het aantal voorgelichte patiënten dat kiest om niet te starten met dialyse stijgt van 28% in 2014-2015 naar 66% in 2015-2016 en blijft vrijwel gelijk in 2016-2017 (54%).
- Het percentage patiënten dat spijt heeft van de beslissing om te starten met dialyseren blijft in 2015 t/m 2017 nagenoeg gelijk (9%) aan het aantal in 2014 (11%). Waarmee over de hele periode 90% van de patiënten geen spijt heeft van hun beslissing.

Verbetering, doorontwikkeling en opschaling

- Het proces van nierfalen voorlichting in de pre-dialyse fase wordt verder geoptimaliseerd door middel van het opnemen van een persoonlijk profiel met daarin, naast de scores op kwetsbaarheid en functioneren, de wensen en doelen van de patiënt.
- Een maatschappelijk werker brengt de wensen en doelen in kaart voor patiënten onder de 70 jaar, om ook deze patiënten te helpen in de juiste keuze voor wel of niet dialyseren. Voor patiënten van 70 jaar en ouder wordt dit al gedaan op de poli bij de geriater.

Contact

Medisch kartrekker
Joy Lips
j.lips@bernhoven.nl

Programmameider
Mieke Klerkx - Harkema
m.klerkx@bernhoven.nl

uitgave: maart 2018

natuurlijk
bernhoven